

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2019. február

Lesz

MEGHÍVÓ - előzetes

Szeretettel meghívom minden kedves Tagtársunkat
a Magyar Környezeti Nevelési Egyesület közgyűlésére.

Időpontja: **2019. május 18. (szombat) 10:00**

Helyszíne: **1119 Budapest, Etele út 59-61.**

Ha a közgyűlés a meghirdetett időpontban határozatképtelen, akkor újra összehívom 2019. május 18. (szombat) 10:15-re ugyanarra a helyszínre, változatlan napirenddel. A második időpontra összehívott közgyűlés a megjelentek létszámától függetlenül határozatképes.

Tervezett napirend:

1. Levezető elnök, jegyzőkönyvvezető és hitelesítők megválasztása
2. Napirendi pontok elfogadása
3. A 2018. évi közhasznúsági melléklet ismertetése
4. A Felügyelő Bizottság 2018. évi jelentése
5. A 2018. évi közhasznúsági melléklet elfogadása
6. A 2018. évi részletes tartalmi beszámoló
7. A 2018. évi elnökségi beszámoló
8. Felmentvényről döntés
9. A 2018. évi választmányi beszámoló
10. VEZETŐSÉG, FB és VÁLASZTMÁNY VÁLASZTÁSA
11. A Puli-díjak átadása
12. A 2019. évi munka- és költségvetési terv megbeszélése és elfogadása
13. 2020. évi tagdíj meghatározása
14. SZMSZ módosítási javaslatok megvitatása

15. Tiszteletbeli tagra javaslattétel és szavazás

Szerény enni- és innivalót biztosítunk a megjelenteknek, de a „*Terülj, terülj, asztalkám!*”-ra szánt, otthonról hozott finomságokat köszönettel vesszük. A saját bögre használata javasolt most is!

A közgyűlésre utazók útiköltségét – az egyesület nevére és székhelyének címére kiállított számla ellenében, igény szerint – megtérítjük. Kérjük, hogy a menetjegyét mindenki őrizze meg!

A közgyűlés napján 13:10–16:00 között további együttlétre, szakmai előadásra, beszélgetésre várjuk a megjelenteket.

Tervezett témák:

1. A Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia megújító műhelyének tapasztalatai
 2. Bakó Botond: „A fenntartható természetvédelem a társadalmi mozgósítás tükrében” című előadás
 3. Fenntarthatósági célok oktatása (workshop)
- További témafelvetéseket várunk a tagságtól.

A 2018. évi közhasznúsági melléklet, a részletes tartalmi beszámoló és a 2019. évi munkaterv, valamint a Közgyűlés végleges programja 2019. május 2-től kezdve megtekinthető lesz az egyesület honlapján, valamint az egyesület irodájában. A közgyűlés végleges programját tartalmazó meghívót e-mail-ben megkapja minden tagtársunk, ill. olvasható lesz az áprilisi KÖR lapjain és az egyesület honlapján.

Kecskés Ferenc
elnök

Elnökségi hírek

November végén két programunk zárult sikeresen, amelyeket az elnökség egy-egy tagja koordinált. Gulya Niki fogta össze a MagnetBank KAP pályázatot, amelynek megnyert összegét a Zöld Zugoly program támogatására fordítottuk. Kecskés Feri írta és vezette szakmailag az *Innomax* nyertes pályázat végrehajtását. A munka eredményeként megszületett a *DenziCam* mobiltelefon applikáció, amely nemsokára elérhető lesz a Google Play-en. Tavaly október végén az applikáció egy előadás keretében bemutatásra került a Forum Carpaticum Konferencián.

Az „Ökosodj! – környezeti nevelés a köznevelési intézményekben” című képzésünk akkreditációja lejárt. Az akkreditáció meghosszabbítását fontosnak tartja az elnökség. Felkértük a képzést tartókat, hogy nézzék át az oktatás anyagát és tegyék meg a fontossá vált módosításokat.

Az elnökség próbálja minél szélesebb körben bevonni az egyesület életébe a tagságot. Erre adott lehetőséget a Zöld Forrás pályázatban vállalt Fenntarthatósági Célok tanítását segítő anyagok elkészítése. Egy tagi körlevelet követően összeállt a stáb. A projektet egy workshop-pal kívánjuk zárni.

2019-re ismét szerződést kötöttünk a XXII. ker. Önkormányzatával a „Természetfürkészet” c., a Tétényi-fennsík megismerését célzó képzés ismételt megtartására.

Darvas Kata vezetésével megkezdődött a Művészetek Völgye Fesztivál Zöld Udvar programjainak előkészítő munkája. Együttműködési tárgyalásban vagyunk a Pannon Egyetemmel. Az önkéntesek megkeresése folyamatban van.

Az elnökség véleménye szerint fontos az egyesület számára a digitális platformon való minél szélesebb körben történő megjelenés. Ennek érdekében határozatot hoztunk a kettős facebook oldal együttes működésének megszüntetésére. Az egyesületnek egy hivatalos oldala lett, melyet igyekszünk tartalommal feltölteni:

<https://www.facebook.com/Magyar-K%C3%B6rnyezeti-Nevel%C3%A9si-Egyes%C3%BClet-282089598571270/>

Ha zökkenőkkel és lassan is, de folyik a honlap megújítása is.

Az egyesület kapcsolatainak szélesítését szolgálja új partnerségek létrehozása.

Január végén az elnökség megbízásából Saly Erika megbeszélést folytatott az együttműködés lehetőségeiről a Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvánnyal.

Megkeresett bennünket a Békásmegyeri Községi Ház; egy ÖKO7 program összeállításában kérnek együttműködést.

Keressük az együttműködési lehetőséget a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeummal és az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Karával is.

Január végén elkezdjük az éves közgyűlés szervezését, a vezetőségválasztás előkészítését. A közgyűlés időpontja 2019. május 18. A közgyűlés szakmai programjára a tagságtól is várunk ötleteket.

Jan. 26-án az elnökség két tagja vett részt a választmányi összejevetelen.

Február közepén az elnökség elvonul két napra az éves értékelés és a 2019-es év munkatervének átbeszélésére.

Már előre vetíti az ez évi programok egyikét az idei Zöld Civil Országos Találkozón való részvétel átgondolása. Az OT Budapesten kerül megrendezésre 2019. május 31. és június 2. között.

Kecskés Ferenc

Lesz

**Országos Találkozó
2019. szeptember 13-tól 15-ig,
Kétegyháza**

Örömmel emlékszünk vissza az elmúlt évi találkozóra, ahol Gulyás Sándorné Kati volt a szervező. A legapróbb részletekre is odafigyelt. Az időjárás is kedvezett nekünk. Fantasztikus

volt a városi önkormányzat hozzáállása a találkozóhoz. Az ember úgy érezte, nincs nála fontosabb, kedvesebb vendég. A programok és a szakvezetések kitűnőek voltak. Kati iskolájában (EGYMI) virágot ültettünk az iskola pályázaton nyert ládáiba, és megismerkedtünk az iskola tanösvényével is. Este még táncbemutatóban is gyönyörködhettünk.

További programok a tavalyi OT ideje alatt: múzeumlátogatás; állatkerti séta; városi környezetvédelem (előadás), amit tapasztalatcsere követett; egy oktatóközpont meglátogatása, terepsétával a nádásban; vacsora egy magánbirtokon, tábortűzzel, ének és furulyaszóval, csillagos égbolttal, meglepetés buktával.

„Viszontlátásra! Jövőre egy igazi tanyán találkozunk!!!” – köszönt el az elmúlt évben Kunné Margit.

S valóban, egy igazi tanyán lesz az idei, kétegyházi (Békés megye) OT.

Kisföldiné Tóth Livia, Szabó István (helyi szervezők), Schenkerik Zsuzsa (társszervező) és Kunné Margit (elnökségi felelős) már dolgoznak is a megvalósításán.

Vagyis: Készüljete, szeptemberben egy igazi tanyán találkozunk!

Kunné Margit

Megújuló Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégiai Alapvetés: műhelyre készülünk

Az Egyesület 3 mFt támogatást kapott 2019. december elején az Agrárminisztériumtól a Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégiai Alapvetés-tervező műhelykonferencia megvalósítására, melyet ezúton is köszönünk. A szerzők, szerkesztők és más közreműködők közös munkáját megalapozó zártkörű műhelykonferencia március 2-án lesz. A műhelyre örömmel várnánk még 2-3 tagunkat egy egyszerű önkéntes feladatra (amely azonban néhány óras budapesti jelenlétet igényel): a csoportokban zajló munkák jegyzői-dokumentáló feladatára.

A műhelykonferencia eredményeképpen létrejövő NKNSA-tervezési segédlet és sablonok, illetve tervezési platform szolgálják a közös szókészletet és fogalomhasználatot, ezzel támogatva a majdani NKNSA fejezeteinek összhangját, és azt, hogy a fejezeteken átívelő értékek érvényesüljenek.

A műhely feladata az is, hogy a környezeti nevelési jó gyakorlatok gyűjteménye úgy készüljön majd el, hogy az mind a témák, mind a didaktika, mind a közreműködők értelmében egészlegesen tükrözze, illusztrálja, és átadja a környezeti nevelés bevált gyakorlatát.

A mű szerkesztőtársai Könczey Réka és Saly Erika. Őket a Tartalmi Bizottságban segíti a korábbi szerkesztők mindegyike: Vásárhelyi Judit, Vásárhelyi Tamás és Victor András. A Tartalmi Bizottság bővíthet, és nyár elejére érdemes felállnia a konferenciát szervező bizottságnak is.

Az elmúlt másfél esztendőben kialakult tervezési-szerkesztési szempontok között kiemelkedőnek tartjuk az ún. átívelő szempontokat. Ezek, valamint több más, a kooperatív tervezést segítő egyéb eszközünk is azt szolgálják, hogy a legalább 70, de akár 100 alkotótárs

képes legyen a sokféle szakterületen hozzáértőként dolgozva, mégis koherens anyagot létrehozni.

A jelen kihívásainak és a szakmai elvárásoknak megfelelően a stratégiát egymásból megnyíló, rétegzetten bővülő szerkezetben tervezzük. Részei:

- A. Összefoglaló,
- B. Stratégiai fejezetek,
- C. A fejezeteket illusztráló „Jó gyakorlatok”, melyek többféle keresővel segítik a stratégiai fejezetek értelmezését, vagy egy konkrét célhoz megfelelő módszer megtalálását,
- D. A mindezeket kiegészítő „Forrástár”.

A műhelytámogatás a C. és D. részhez csak a szerkesztői sablonok létrehozásával járul hozzá.

A C. és D. rész nyomtatását nem tervezzük. Az A. és B. rész nyomtatása jövőbeni forrásainktól függ. A közreműködők illetve az egyesületi tagok teljes hozzáférést kapnak a – remélhetően 2019 végére elkészülő – elektronikus kiadványsorozat C. és D. tartalmához is.

Úgy gondoljuk, hogy tagjainkat joggal érdekelhetik ezek az átívelő szempontok – már csak azért is, mert kialakításukban sokan részt vettek. Tehát az alábbi átívelő értékek értelmezése, közvetítése lesz szükséges a szerzők és szerkesztők részéről, minden fejezetben (rangsor nélkül, véglegesítés előtti változat):

- i. tisztelet (és megerősítés) a meglévő értékeknek, eredményeknek; erősségek és kockázatok a fejezet és kötet értelmében
- ii. viselkedésváltozás elérése legalább az egyértelműen fenntarthatatlan magatartásformák és folyamatok terén
- iii. objektivitás a fejezetben, miközben lehet szubjektív a jó gyakorlat
- iv. nemzetközi kitekintés az adott témában; és általában is (cselekvés helyben ÉS globális megértés, globális nevelés)
- v. intergenerációs közegben is kell gondolkodni (pl. fiattól is tanulunk)
- vi. informatikai forradalom, előnyeivel és veszélyeivel
- vii. megelőzés, mérték és mértékletesség (a szerzői munka folyamata és eredménye értelmében is)
- viii. reflektivitás, innovativitás és reziliencia (alkalmazkodás a mindig új helyzetekhez, mindig erőforrás-takarékos módon) támogatása, egyensúlyban a fenntarthatósági szempontból helyes hagyományok továbbvitelével
- ix. kooperativitás
- x. kölcsönös egymásrautaltság (beleértve a többi szerzőt is), békeigenlés, szolidaritás
- xi. leszakadók, SNI- és egyéb „különleges” emberek (legyenek „jelen” mindenhol)
- xii. (komplex) tanulásszervezés megfelelő módjai
- xiii. egészintézményes megközelítés (valamely intézmény tartalmi és működtetési szempontjaiban, valamint rövid- és hosszú távú céljaiban is érvényesülő értékkör)
- xiv. a természetben való jelenlét (a jelenléti tanulás a természetben) semmivel sem pótolható

A „B” (stratégiai) tartalom a szokásos ötrészes szerkezethez fog illeszkedni.

I. Alapok, háttér

II. Magánélet, személyes környezet és életmód

III. Társadalmi környezet – informális tanulás a közösségeinkben

IV. Az intézményes környezeti nevelés – oktatás – képzés

V. A megvalósítás felé

A 2009-2010-es megújítási szakasz szerzőivel, majd több esetben a korábbi kiadások közreműködőivel, valamint – nagyjából a fejezetek harmadánál – új, és az Egyesülettel eddig kapcsolatban nem álló, azonban sokféle szempontból alkalmas szerzőjelöltekkel felvettük a kapcsolatot. Úgy tervezzük, hogy a stratégiai fejezetek szerzőinek harmada változatlan, harmada korábbi NKNS-munkákban már részt vett tagunk vagy szakértőnk, és harmada új. Úgy érezzük, örömteli vállalással veselkednek neki a kooperatív tervezés kihívásának. A márciusi műhely után tudunk beszámolni ennél több részletről.

A *Körben* jelentkezni fogunk a jó gyakorlatokat gyűjtő technikai megoldással, illetve a szerzői műhely fejleményeivel. Bízunk benne, hogy a várhatóan nyár végén vagy szeptemberben megtartandó, a kéziratokat megtárgyaló konferencián minden érdeklődő tagunkkal találkozhatunk! A fejezetek mindegyikéhez hozzá lehet akkor szólni. Most azt érdemes végiggondolnia olvasóinknak, hogy melyik jó gyakorlatukat milyen szempontok szerint tartják érdemesnek a Stratégiához hozzárendelni.

Könczey Réka és Saly Erika

Kérjük, aki a műhelyre jegyzőnek ajánlkozna, február 22-ig minket keressen meg!

**Zöld Civil Országos Találkozó
Budapest**

2019. május 31. – június 2.

Idén Budapesten, főszervező nélkül jön létre a zöld civil szervezetek országos találkozója. A május 31-én kezdődő háromnapos program központi eseményeinek helyszíne a XI. kerületi Fonó Zeneház (közel az irodához).

A Zöld OT 3. napja egyben pedagógus nap. Erre a napra „önszerveződő programokat” vár a civil közösség. Mindent a program szervezőjének kell kitalálnia és szerveznie. A kommunikációban már segítenek: a ZöldCivil honlapra felteszik, FB-on a ZöldCivil fb esemény és csoport rendelkezésre áll.

Kérjük tagjaink, aktivistáink ötleteit, hogy milyen (pedagógusnap, zöld) ötletüket megvalósítanak e napon a közösség épülésére, azt jelezzék az Elnökség felé.

A Zöld OT vidéki résztvevői részére önkéntes szállásadói jelentkezést indít majd a zoldcivil.hu, illetve FB oldala. Kérjük budapesti tagjainkat, amennyiben lehetőségük van vendégül látni V.31–VI.1 éjszakára környezetvédő civil képviselőt, figyeljék ezeket a felszíneket.

Június 1. Fonó, Budapest: ez lesz a 2019-es Zöld OT központi napja, írjátok be a naptárba! Előtte, pénteken nyitott irodák szerte Budapesten, itt zajlanak majd a szekciók, szakmai programok. Este a HUMUSZ házban szabadidős program. A vasárnap a kirándulásoké, tervezünk – többek között – Római parti pikniket.

További részletek az OT honlapon. <https://zoldcivil.hu/>

Újszászi Györgyi, Könczey Réka

Beporzók Napja

Legyen március 10. idén is a Beporzók napja!

2018 januárjában magánkezdemenykezéssel indult útjára ez a természetvédelmi jeles nap. Első meghirdetésekor már támogatóként álltak mögötte a tudományos élet, a civil szervezetek, a közoktatás és a média érdekelt képviselői. A felhívás nyomán a Kárpát-medence 24 településén szervezett eseményekről adhattunk hírt. Az idej felhívás célja ennek a mozgalomnak a fenntartása, növelése. Mindennapi ételünk, abban vitaminok, fűszerek jelentős részéhez beporzó állatokra van szükségünk. A kezdeményezés a beporzók szorgos munkájának ünneplésére és segítésére szólítja fel a társadalmat.

Miért szenteljünk egy természetvédelmi jeles napot a beporzóknak?

- A virágos növények 87%-a igényli a beporzók közreműködését a termés- és/vagy magképzéshez.
- A száz leggyakoribb haszonnövény 70 százalékának beporzását rovarok, esetleg gerincesek végzik.
- Az elmúlt évtizedekben repülő rovarok, köztük beporzók tömege tűnt el a Föld színéről.
- A Biodiverzitás és Ökoszisztéma-szolgáltatások Kormányközi Platform (IPBES) összegzése szerint a világ éves élelmiszer-termeléséből 235–577 milliárd dollárt ér az a mennyiség, amely direkt módon a beporzóktól függ.

A mezőgazdaságban használt vegyszerek és a hatalmas monokultúrák, a globális klímaváltozás és számos további hatás együttesen járul hozzá a házi- és vadméhek, valamint a többi beporzó állat nagymértékű pusztulásához. Elsősorban az északi féltekén észlelhető a beporzók hiánya miatti termés kiesés, emiatt az emberi kézzel (ecsettel), vagy éppen drónokkal

végzett beporzási próbálkozásokra is szükség lett. Nemcsak a beporzó rovarvilág veszélyeztetett, hanem sok más csoport is, pedig a rovarok alapvetően szükségesek ahhoz, hogy a Földön emberhez méltó életet éljünk.

A cél

A cél, hogy minél több emberben tudatosuljon, mennyire változatosak – és sérülékenyek – az állatok és növények közt az evolúció során kialakult beporzó kapcsolatok.

Azt is tudnunk kell, hogy bármennyire is kicsinek érzi magát az ember a globális problémákkal és a nagyüzemi mezőgazdaság okozta káros hatásokkal szemben, tud segíteni a helyzeten. Például körültekintő vegyszerhasználattal, rovarbarát kert kialakításával, rovarhotelek, méhbölcsők építésével, városban is, saját otthona környékén is.

Események

Az első Beporzók napját számos helyen megünnepezték nemcsak országszerte, hanem Erdélyben is. Az eseményekről hírt adtunk a www.beporzoknapja.hu honlapon, a www.facebook.com/beporzoknapja/ facebook oldalon és másutt is.

Idén is számos helyen készülnek arra, hogy ebből az alkalomból tartós segítséget nyújtsanak akár a legegyszerűbb, legolcsóbb eszközökkel. Állatkertek, oktatási intézmények, múzeumok jelezték, hogy idén is tervezik már az eseményt. Keresse a híreket, a programokat, a lehetőséget, hogy része legyen egy friss és jótékony megmozdulásnak. És legyen új hír alapja azzal, hogy saját társadalmi köreiben, saját munkahelyén, gyerekei iskolájában vagy hasonló helyen kezdeményezi a beporzó lények megismerését, segítségét. Ha valami készül (10-én vasárnap, vagy ahhoz közeli napon), adjon róla hírt a beporzoknapja@gmail.com címen és mi lehetőségeink szerint további nyilvánosságot adunk neki!

Folytatás

A Beporzók napja csak a természetvédelmi munka kezdetét jelöli, az állatok segítése tartós figyelmet kíván. Reméljük, hogy az elindult széleskörű társadalmi elfogadottságnak meglesz a hatása. Ezt a természetvédelmi jeles napot addig kellene minden évben megülni, amíg okafogyottá nem válik, mert a beporzó élőlények helyzetében tartós javulás áll be.

A szervezők nevében: Vásárhelyi Tamás

Zöld Zugoly programtervezete

Művészetek Zöldje (a Művészetek Völgyében)

2019. július 19-28.

Reziliencia/Felkészülés a globális változások okozta problémákra, veszélyekre 2019-2050

Ebbe a témába szinte minden belefér, az előadások erre a szálra vannak felfűzve.

Az előadások után irányított beszélgetések lesznek: Mit tehetünk egyénileg, hogyan tudunk másokat is rávenni a változtatásra?

0. Megnyitó - Globálistól a lokálisig – Lokálistól a személyesig (Victor András, MKNE)

1. Időjárás anomáliák és következményeik – Mit tehetünk? (Bartholy Judit, ELTE)

2. Kánikula és az emberi szervezet – Miért veszélyes számunkra a klímaváltozás? (Victor András, MKNE)

3. Megújuló vagy fosszilis? Globális körkép (Ürge-Votsatz Diana, CEU)

4. Nagyüzemi állattenyésztés vs boldog háziállatok – Mit tehetünk? (Komáromy Gergő, G Rus)

5. A Föld vízkészlete – Magyarország vizei, várható kilátásaink – rossz szokásaink (Kovács Zsófia, Pannon Egyetem)

6. Biodiverzitás – Élhetünk-e nélkülük? (Vásárhelyi Tamás, MKNE)

7. Makrótól a mikróig, a műanyagok haszna és kára. A PET katasztrófa – rossz szokásaink (Bordó Gábor, Wessling Hungary Kft.)

8. Mit tehetünk a jól-létünkért? Gyógyszerek helyett a természet patikája! (Takács Feri bácsi, a zánkai füvesember)

9. Az emberi gondolkodás, szemléletmód versenyfutása a technikai fejlődéssel – Mennyire vagyunk lemaradva? Fel tudunk zárkózni? (Könczey Réka, MKNE)

10. Modern városi családi ház építése téglából (Vidóczi Árpád, Wienerberger Zrt.)

11. Városok életminősége. Térképen a környezetünk. (Domokos Endre, Pannon Egyetem)

Ezen kívül lesznek

Növényismereti séták három reggel (Victor András, MKNE)

Magyar Természettudományi Múzeum (Jókuthy Emese)

Reggeli jóga (Berec Krisztina, Taliándörögdön, a klastromnál)

Tudományos játszóház (MKNE, Pannon Egyetem)

Öko kézműveskedés: Sztridáné Kurucz Kriszta, Trescsik Angéla, Hársas Éva és az ifjak

Ökokarácsony 2018

Ezen a karácsonyon is tovább folytatódott a hagyomány a Lágymányosi Bárdos Lajos Két Tanítási Nyelvű Általános Iskolában.

A szépen feldíszített tornaterem, a gyertyák meleg fénye, a diákjaink hangulatot megalapozó betlehemes műsora és az épületet belengő mézeskalács illat idén is segített karácsonyi hangulatot varázsolni az iskolába.

A kínálat sem maradt el az előző éveketől, mindenki találhatott kedvére valót.

Újra lehetett gyertyát mártani, fonalgrafikával képeslapot készíteni, parafa dugóból Rudolfot, kávékapszulából díszeket, angyalkát, természetes anyagokból fenyődíszeket...

A foglalkozásokat az iskola tanárai és az MKNE tagjai vezették.

Az iskola diákjai körében a segítő feladatokért is évről évre szinte versengés folyik. 30 diák vett részt a rendezvény lebonyolításában (berendező, hosztesz, ruhatáros, büfés és kézműves segítő).

A programot antik könyvek bőrzéje színesítette.

Schróth Ágnes KÖR-társunk 8 ELTE-s, tanár szakos hallgatója is részt vett megfigyelőként a karácsonyi programon. Dolgozataikban mindnyájan elismerően írnak a rendezvényről, és követendő példaként tekintenek arra. Még inspiráló ötletek is születtek.

Nagy élmény volt arról olvasni, hogyan látnak minket kívülálló, leendő kollégák, és átélni azt a felelősséget és örömet, hogy a következő tanár generáció szemléletformálásának részesei lehetünk.

Néhány kiragadott szó, gondolat arról, hogyan is látták ők az ökokarácsonyt:

...a szervezésbe, illetve lebonyolításba való bekapcsolódás nagyban segíti a fiatalok tudatos felelősségvállalásának kialakulását

A gyerekek bepillantást nyerhetnek abba, hogy akár egy-egy program lebonyolítása során milyen sok munkával és energiával kell hozzájárulniuk ahhoz, hogy az működhessen.

A program egy valóban együttműködő, kölcsönös tiszteleten alapuló közösséget alakított ki.

... hosszú évek alatt igen komoly, kiforrott rendszerben működik...

...érzékelhető az elkötelezettség,

A rendezvény jó példa arra, hogy hogyan lehet a gyerekekben a környezettudatosságot, illetve a környezettel szembeni pozitív attitűdöt játékosan kialakítani.

... ötleteket gyűjtöttem, melyeket a későbbiekben akár a tanórák keretein belül is felhasználhatok

... ez egy tisztelendő és követendő kezdeményezés

...a programoknak hosszú távú nevelő hatása van

... beíratnám ide a gyermekemet

...a folyosók is arról tanúskodtak, hogy az iskolának fontos a környezeti nevelés

...lehetnének plusz programok, például valamilyen tanmese-sarok

...az együtt eltöltött minőségi idő, ami fontos ebben az ünnepben.

Kibővített választmányi ülés

Február 26-án egy örömteli találkozóban volt részünk az irodaház egyik tárgyalójában. Örültünk, mert sokan voltunk, rég láttuk egymást, jókat beszélgettünk, érezhető volt a lelkesedés a levegőben, és mert megbeszéltük, hogyan folytatjuk a közös gondolkodást, tervezést.

Számomra a találkozó legmeghatározóbb élménye talán az volt, hogy mekkora igény van rá, hogy többször találkozzunk. A beszélgetések során újra és újra előkerült a téma, hogyan tudnánk többet találkozni, hogyan alakíthatnánk úgy a programjainkat, hogy az a tagság minél szélesebb köréhez eljusson. Erre számos ötlet született a különböző témák kapcsán. Ismét bebizonyosodott, hogy kreativitásban nincs hiány az Egyesületben.

Az előre tervezett kötetlen beszélgetést a nagy érdeklődésre való tekintettel kissé megkötöttük. 4 asztalnál 4-5 fős csoportokban beszélgettünk arról, hogy (1) mivel is kellene ma foglalkoznia az MKNE-nek, (2) mivel szeretnénk mi magunk foglalkozni az Egyesület keretein belül, (3) mivel lehetne jobban bevonni, aktivizálni a tagságot, hogyan vonzhatunk be új, aktív tagokat, (4) a negyedik asztalnál pedig kötetlen beszélgetés folyt az Egyesületről.

Néhány téma – a teljesség igénye nélkül –, amiről beszélgettünk:

- módszertanban erősek vagyunk, ezt minél jobban kamatoztatni kell: képzések, műhelyek, tudástár létrehozása,
- láthatóságunk növelése általában és a Zöld Mozgalomban is, MKNE-s sapkánk lengetése fontos feladat,
- mindenhol szóba került a honlap megújításának fontossága (egyébként folyamatban van!) és a közösségi oldalak aktív használata,
- az Újbudai Séták sikere alapján érdemes lenne ezt a módszert térben és tematikában egyaránt kibővíteni,
- több tagsági program kellene: szakmai beszélgetések, városi séták, szakmai kirándulások, tanulmányutak, Ökoestek megújítása,
- helyi és szakmai csoportok újraélesztése,
- vidéki programok szervezése,
- szükség lenne egy tagkoordinátorra,

- a humor kapjon nagyobb szerepet,
- együttműködési lehetőségek jobb kihasználása,
- programcsomagok kidolgozása (pl. céges családi nap),
- forrásteremtés!

Fentiek csak egy kis ízelítőt adnak a sok elhangzott gondolatból. Tervezzük a közös gondolkodás folytatását, ahol lehetőség lesz kifejtetni és összefésülni az ötleteket, konkrét projekteket kidolgozni és témafelelősöket találni. Aki most nem tudott velünk tartani, legközelebb csatlakozhat. Itt szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik írásban megosztották velem gondolataikat, akár csak pár sorban is. Számomra ezek fontos írások voltak, amelyek befolyásolják a folyamatot. Nincsenek elfeledve!

A csoportos beszélgetés és közös megosztás után Könczey Réka beszélt nekünk az NKNSA-ról, majd több megkeresésről is hírt adtak tagtársaink (pl.: Magyar Kereskedelmi és Vendéglátóipari Múzeum, Kék Bolygó Klímavédelmi Alapítvány, ELTE PPK), melyekről bővebben később írunk.

Ezúton is köszönöm mindenkinek a részvételt, a jelentkezést és az írásban megosztott gondolatokat! Kívánom, hogy minél több ötletünk találjon gazdára, forrásra és sikeresen valósuljon meg!

Bátyi-Földesi Dóra
a Választmány elnöke

A Baranyai csoport hírei – 2019. tél

2018-ban is megrendeztük – november 24-én – a már hagyományos **karácsonyváró családi kézműves napunkat** a Civil Közösségek Házában. A programra családokat vártunk. Ezen a délelőttön a szülők a gyerekekkel együtt közösen, saját kezűleg készítettek apró ajándékokat: ajtókopogatókat, adventi koszorúkat, festett fa-mikulásokat, fonalgrafikával hímzett ajándékdobozokat, csuhé-, papír-, szalma-díszeket. A résztvevőket teával, szörppel vajas és lekváros kenyérrel vártuk.

Németh Ibolya – Bia – a Baranyai csoport tagjaként Cserkúton tovább zöldíti a környékbelieket.

Karácsonyt követően – immár sokadik éve – a nagy karácsonyi ebédeket ledolgozó **Beigli égető túrára** mentek a Közép-Mecsekbe. A túra népszerűségét jól jelzi, hogy sokan bújtak bakancsba és mozgatták meg magukat a karácsonyi ünnepek után.

Az év végét egy különleges túrával ünnepelték meg. Kővágószőlősre, **a Római Villához kirándultak**, ahol a férfiak tüzet csiholtak a vacsora elkészítéséhez, a lányok és asszonyok pedig Apicius módra készítettek lakomát. Nagy örömeikre egyre többen jönnek el és készítenek korabeli ételeket.

Továbbra is nagy népszerűségnek örvendnek az egyesület **lámpanélküli Holdtölte túrái**, amire minden hónapban várják az érdeklődőket, és ahová egyre többen jönnek. A legutóbbi túrájukon nemcsak jókat beszélgettek egymással, de az egyes megállóknál – kilátó pontoknál – közös énekléssel tették még maradandóbbá az élményt. Túráikat úgy szervezik, hogy a terepen nehezebben mozgók (pl. baleset után felépülőben lévők) is velük tudjanak tartani, hogy a természet nyújtotta élményen kívül a közösség segítő, támogató erejének élményét is közösen megélhessék.

Tavalyi évben készült el a Mecsek Zöldút Egyesület és a Gyeregyalog.hu Egyesület közös szakácskönyve „A vadon ízei – Baranyai ökoszakácskönyv” címmel.

A könyvben olyan recepteket talál az olvasó és a lelkes, újdonságra vágyó, környezettudatos vagy afelé haladó háziasszony, amelyek visszanyúlnak anyáink, nagymamáink receptjeihez, ugyanakkor különlegessé és újszerűvé is válnak a természet adta vadnövények felhasználásával.

A receptek mellett a könyvben olvashatunk az Eat Green Projektről – **Fenntartható asztal; kulináris hagyományok és innovációk a Baranya Zöldút mentén – és ezen szemlélet helyéről a gasztroturizmusban is.**

A könyv letölthető Bia és a Mecsek Zöldút Egyesület honlapjáról is (www.biobia.hu; www.baranyazoldut.eu).

További recepteket ismerhettek meg Dénes Andrea Erdőkóstoló blogjából is.

Az egyesület ez évi célkitűzése, hogy nagy, országos fesztiválokon népszerűsítsék az egészséges, helyi termékeket és vadon ízeit ételekbe csomagolva.

Egyre **bővül a Mecsek Zöldút facebook csoportjuk** is, és nagyon örülnek annak, hogy már többen osztanak meg rendszeresen környezeti szemléletformáló tartalmakat és eseményeket.

A régiós környezeti nevelési programokról folyamatosan értesítettük, értesítjük a Baranyai Csoport tagjait és a megyei pedagógusokat, valamint a környezeti neveléssel is foglalkozó civil szervezeteket.

Scheitler Adrienn

Tagjaink írták

Hozzuk létre a Körben a Beporzókat segítő kört!

Kedves Tagtársak!

A Beporzók napja (március 10.) tavaly vadonatúj kezdeményezés volt. Célja az, hogy egy viszonylag újkeletű természetvédelmi és már gazdasági problémára hívja fel a figyelmet, és mindenkit késztesen is a beporzó állatok – és általánosabban az emberhez méltó életünket lehetővé tévő rovarvilág – védelmére. A Kör vezetése az első pillanatoktól kezdve támogatta a kezdeményezést, és tagjainktól jó híreket, konkrét segítségeket is kaptunk. Tavaly március 10-e körül a Kárpát-medence 24 településén voltak meghirdetett események...

Javaslom, hogy tegyük az erre irányuló munkánkat tervszerűbbé, hatékonyabbá – és közössé is! Az új szakmai csoport az alábbi tevékenységekkel foglalkozhatna:

- * szellemi és lelki felkészülés,
- * szakmai anyagok készítése,
- * konkrét természetvédelmi munka (rovarhotelek, méhbölcsők készítése, kihelyezése otthon, iskolában, lakótelepen, akár közterületen is),
- * oktatási anyagok készítése (pl. javaslat a természetvédelmi jeles nap iskolai megünneplésére, a beporzók témájának órai, vagy akár témanapi feldolgozására, egyedi oktatási anyagok összeállítása stb.),
- * az első év eredményeinek összegyűjtése, buzdító célú közzététele 2020 kora tavaszán,
- * bemutatók tartása, vagy ilyeneken való részvétel,
- * és amit a szakmai csoportba jelentkező tagok még javasolnak.

Ha szívesen tagja lennél ennek az új szakmai csoportnak, írd egy emailt a tvasarhelyi@gmail.com címre! Megírhatnád azt is, hogy a fentiekből mi érdekel, vagy te mi mást javasolsz, hogy mit csináljunk. A beporzók ügyéről tájékozódhatsz a www.beporzoknapja.hu honlapon, vagy a Facebook Beporzók Napja oldalán.

Jó lenne, ha lennénk páran, és jó hangulatban tudnánk dolgozni!

Vásárhelyi Tamás

„Bármi áron!” – válaszolták az európai iskolások a klímahívásra, és Greta Thunbergnek

2019. január 31-én csütörtökön Belgium, Svájc, Németország, Skócia, és számos más európai ország iskolásai utcára vonultak az azonnali és hatékony klímavédelmi lépések kikényszerítésére, egyes városokban több tízezres tömegben. Az összehangolt csődület a

decemberi krakkói klímacsúcson feltűnést keltett – önmagát aspergeres tanulónak jellemző – Greta Thunberg (16) nyilvános fellépéseinek eredménye. Miss Thunberg január 25-én a híres Davosi Világgazdasági Fórumon is beszédet mondott, tárgyalt, illetve ülősztrájkjával ismét kivívta kortársai figyelmét. Egyik fontos üzenete: „Instead of 'not to do enough' we have to do something”. Kedves válasz erre, amit a múlt heti diáktüntetések fotózott valaki: **Make the World Greta again!**

És ezért: Follow GretaThunberg at <https://twitter.com/GretaThunberg> and at <https://www.instagram.com/gretathunberg/?hl=hu>!

Források:

<https://goo.gl/qBkSW6>

<https://www.facebook.com/worldeconomicforum/videos/790085811344466>

<https://www.theguardian.com/business/live/2019/jan/25/davos-2019-global-economic-outlook-and-climate-change-battle-live>

twitter/instagram bejegyzések, például **#whateverittakes**.

Kíváncsian várom a mi iskolásaink felbuzdulását, és szívesen osztanánk meg erről híreket az MKNE minden kommunikációs csatornáján keresztül. Bátorítjuk tagjainkat, hogy segítsék a diákokat, amennyiben ők ilyen helyzetet terveznek.

Könczey Réka

Kaláka a 21. században – Visszatekintés a 2018-as Tudomány Hete egyik közgazdasági eseményére

A Budapesti Corvinus Egyetem egyik tudományheti rendezvénye a megosztásos gazdasággal (sharing economy) foglalkozott. Ennek az a gyakorlata, hogy a gazdálkodás, a kereskedelem a másokkal (vevőinkkel, fogyasztóinkkal, közösségünkkel) megosztott időnkre, tudásunkra, kapcsolati hálónkra, vagy ritka termelőeszközünkre épül. A fiatal közgazdászok által szervezett pódiumbeszélgetésre hat szervezetet hívtak meg, akik nagyon különböző üzleti (vagy éppen üzlettelen) struktúrában működnek. Van közöttük *for profit* és *nonprofit*, vagy éppen a társadalom periferiáján lavírozó kezdeményezés is. Jelenleg nehéz közös szabályszerűségeket húzni rájuk. Indíttatásuk, szabályaik, döntéshozataluk, kockázataik, közönségük végletesen különböző. Az alábbi „csináld magad” műhelyek, co-housing kezdeményezések, szívességbankok, jármű-, vagy épp varrógép-megosztó rendszerek képviselői vállalták, hogy egy keveset elárulnak működési modelljükből, és motivációjukból:

- Makerspace.hu – Digitális közösségi alkotóműhely
- Miutcánk – Szomszédságon alapuló eszköz és szívesség megosztó platform
- Közösségben Élni – Co-housing, közösségi lakás-megoldások
- Cargonomia – Közösségi teherbringa kölcsönző rendszer
- PINKPONILO – Közösségi varroda és ruhajavító műhely

- Sárkollektíva – Vályog alapú építéskultúra erősítése és közösségi részvételen alapuló védelme

A Kaláka a 21. században c. kerekasztal beszélgetés mindegyik résztvevője érdekes arra, hogy megismerkedjünk velük, vagy hogy középiskolás tanulóink számára különleges tanulási helyzetet teremtsünk.

Könczey Réka

Nagy Bernadett: A Magonc – rendhagyó könyvismertetés

Még tavaly decemberben kaptam egy megkeresést, amelyben egy könyv megismertetésében, terjesztésében kértek segítséget. Megvallom, a könyvet nem ismertem és nem is találkoztam vele, ezért az író volt oly kedves, és egy példányt küldött. A könyvet forgatva a témája mellett megfogott közérthetősége, bájos hangneme. Arra gondoltam, hogy egy „laikust” is felkérek véleményezésre. Meg is kértem a feleségemet (aki nem környezeti nevelő), hogy olvassa el és mondjon véleményt róla. Az alábbiakban az ő gondolatait idézem:

„Ez a 103 oldal az ember, a természet, és az állatok kapcsolatáról szól. Meghatóan, szépen és okosan tanít. És bizony ott a helye a „kedvenc könyveink” között. Pl: Magyar Népmesék, Mézga család, Dr. Bubó, és még sorolhatnék jó párat, hiszen ez a könyv is arra példa, mennyire jó íróink vannak.

Összességében fellelhetünk lényeges gondolatokat, titkokat, melyek bennünk is mélyen ugyan, de megvannak. „Azért nem találod a lényeges tudást magadban, mert az annyira természetes, hogy nem ismered fel tudásként.” Ez a könyv alap lehet az Élet, a Természet, az Élőlények tiszteletéhez. (Kecskésné Barna Erzsébet)

Kecskés Ferenc

Programajánló

Az „Újbudai séták” 2019-es programjai

Még tavaly sikerrel lefutott a sorozat két első eleme, a „Gellért-tértől a Körtérig” és a „Kamaraerdő” séta. A novemberre tervezett „Rupp-hegy” sétát időjárási okok miatt áttettük áprilusra és ezt jeleztük is a honlapunkon.

Idén még előttünk áll a „Gellért-fürdő”, a „Gellért-hegy” a „Sas-hegy”, a „Rupp-hegy” és az „Arborétum” séta. Öröm is, rossz hír is, hogy már csak a Sas-hegyi programra van néhány szabad hely. Öröm, hogy már negyedszer hirdettük meg a sétasorozatot, s még mindig ilyen nagy az érdeklődés. És szomorú azoknak, akik most már hiába jelentkeznének, mert (ahogy a honlapunkon is virít nagy sárga feliratként) a többi séta BETELT.

A legutóbbi – kibővített – választmányi ülésen megfogalmazódott a szándék, hogy ilyen városi sétákkal tovább gazdagíthatnánk az egyesület szolgáltatási kínálatát. Ehhez várjuk a javaslatokat. Főleg olyanokat, amelyeknek a menedzselését is vállalja a javaslat-tevő.

Victor András

Pályázatok

„Tétényi-fennsík” programunk

2016-2017-ben teljes sikerrel futott a „Természetfürkészés a Tétényi-fennsíkon” c. pedagógus-továbbképzésünk. Több mint 60 pedagógus (ideértve óvónőket is) kapott igazolást a 16 órás továbbképzés elvégzéséről (amely ugyan nem akkreditált, de beszámítható a 7 évente kötelező 120 órás keretbe). De nem részletezem tovább, hiszen a KÖR 2017. novemberi számában részletesen beszámoltam már erről a képzésről.

Újabb fejlemény azonban, hogy a továbbképzést támogató Budafok-Tétény XXII. kerületi Önkormányzat ismét megkeresett minket, hogy az annakidején erre a célra félretett pénz „maradékából” indítsunk egy újabb (kisebb volumenű) képzést. Minthogy a kerületi óvónők már nagy számban részesültek ebben a Tétényi-fennsík képzésben, a kerület iskoláiban dolgozó pedagógusok közül viszont csak kevesen jelentkeztek, úgy döntöttünk, hogy cserkész ifi-vezetőket is meghívunk, hiszen nekik is hasznos, ha gazdagodik a terepi felkészültségük.

Január 12-én megtartottuk – sajnos csak 11 főnek – a továbbképzés tantermi („elméleti”) részét. A továbbképzés terepi gyakorlataira május 25-én, s majd egy őszi időpontban kerül sor.

A képzésben eddig közreműködött Végvári Ágnes (önkormányzati referens, a képzés kezdeményezője), Gergely Attila (SZIE-oktató, botanikus), Saly Erika, valamint alulírott...

Victor András

Ökoiskolai továbbképzés nemcsak ökoiskoláknak

Az EKE OFI ökopedagógiai csapata (MKNE tagok:) ökopedagógiai továbbképzéseket szervez februárban, majd várhatóan márciusban és áprilisban is. Az akkreditált pedagógus továbbképzéseken a legújabb tartalmi és módszertani eredményekkel is kell dolgozni, praktikákat lesz érdemes cserélni, és meg lehet újítani kapcsolatrendszerünket.

A képzésekről különböző felületeken lehet tájékozódni: <http://ofi.hu/>, MKNE levlistája, Ökoiskola Hírlevél, facebook.

Könczey Réka, Saly Erika

Versek, szépségek

Ferenc pápa *Laudato sí* kezdetű enciklikájának – amely egyébként gyakorlatilag komplett globális Föld-védelmi program – első pontja így szól:

„LAUDATO SI’, mi’ Signore”, „Áldott légy, Uram” – énekelte Assisi Szent Ferenc. Ezzel a gyönyörű himnusszal arra emlékeztetett minket, hogy közös otthonunk olyan, mint egy nővér, akivel osztozunk a létben, és olyan, mint egy szép anya, aki karjába zár minket: „Áldott légy, Uram, földanya-nővérünkért, ki fenntart és ellát minket, gyümölcsöket terem, színes virágokat és füvet!”

(Válogatta: Victor András)

Karafiáth Orsolya: A sűrűje (részlet)

A gyávák ritkán jönnek el idáig:
utat tévesztve csak, véletlenül;
vagy elmerészkednek, végig remegve,
mint én. Mert hátha új erő kerül ...

... egy fát találni! Biztos összeforrunk!

Karom ne érje át, masszív legyen.

Előbb rásimulok, mint a mohák,
hadd szervesüljön át lágyabb felem;

aztán majd lassan egybe nő a két test.

Onnantól én csinálom, készakarva.

Egy újabb gyűrű – ott leszek a törzsön.

Vénámból vér buzog a nyers anyagba.

Ne tudjak meghajolni, törni, veszni.

Között legyenek, hol rejtene az ágak.

Merev a vágy, hogy egyszer én is

kéregposztó egyenruhában álljak.

Forrás: Karafiáth Orsolya ÉL. Scolar Kiadó, Budapest. 2015. 24. o.

(Válogatta: Huszár Zsuzsanna)

Közérdekű

Kedves Tagjaink!

2019-ben Egyesületünk éves tagdíjai továbbra is a következők:

- **4000 Ft egyéni,**
- **2000 Ft kedvezményes (diák, nyugdíjas)**
- **6000 Ft családi.**

A befizetéseket továbbra is a következő bankszámlaszámra lehet utalni, vagy személyesen irodánkban is lehetőség van befizetésre:

Bankszámlaszámunk: MagNet Bank 16200151-00270519-00000000

Pénztári befizetés: 1119 Budapest, Etele út 59-61. 1. emelet 113/A iroda

A 2019-es évre vonatkozó tagdíjat **2019. március 31-ig** kell rendezniük a tagoknak.

**Tagdíjbefizetési
határidőnk:
március 31.!**

Kedves Tagjaink!

A 2018-as évre vonatkozó személyi jövedelemadó bevallások elkészítésekor ismét lehetőség lesz 1%-os felajánlásokat tenni, nagyon köszönjük, ha ez úton is támogatjátok egyesületünket.

Adószámunk: 18043554-1-41

Nagyon köszönjük a 2017-es évre vonatkozó SZJA 1% felajánlásokat, melyet az Adóhatóság már az Egyesület rendelkezésére is bocsátott. A felajánlott SZJA összege **146 056 Ft** volt.

Hálásan köszönjük Tagjainknak és Hozzátartozóinknak, hogy gondoltak ránk és Egyesületünket jelölték meg kedvezményezettként!

Sztridáné Kurucz Krisztina

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Szerkesztő: Hársas Éva
Tördelés: Szekeres Tamás
Postacím: 1119 Budapest, Etele út 59-61. Honlap: www.mkne.hu

Iroda: 1119 Budapest, Etele út 59-61.
Tel/Fax: 321-4796
e-mail: mkne@mkne.hu
Fogadóórák: hétfő, szerda: 9-12h (egyéb esetben előzetes egyeztetés alapján)